

κτησμένη διά τὴν βεβήλωσιν, διὰ τὴν θηριωδίαν, τὴν λεηλασίαν, ἣν διέπραττεν ὁ σεβάμιος πατήρ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ταρντίφ ἀπὸ τινος οὐδένα τῶν γειτόνων του ἤθελε ν' ἀκούσῃ, οὐδεὶς ἐνδιεφερέτο διὰ τὸν παράφρονα γέροντα, ὅστις εἶχεν ἀποσυρθῇ τοῦ κόσμου καὶ ἔζη μετὰ τῶν εἰκόνων του, ἀλλ' οἱ πάντες ἄφηναν νὰ ρέῃ ἡ ὑπόθεσις, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις ὅπου οἱ πάντες βλέπουν ὅτι διαπράττονται τόσα κακογγήματα, πλὴν οὐδεὶς σκέπτεται νὰ τὰ ἐμποδίσῃ.

Ἡ πρωῒα διέφρουσεν ὁ δὲ πᾶτερ Dequet δὲν εἶχεν ἐπιστρέφει ἐτι ἐκ ταξιδίου του. Κατεγίνετο βεβαίως εἰς τὴν διευθύντησιν τῶν εἰκόνων ἐν τινι διαμερίσματι τοῦ Ἱεροσπουδαστηρίου, οὗτινος τὸ πλείστον μέρος δὲν ἀποτελεῖτο ἀπὸ καλοῦς καθολικούς.

Αἰφνης, ἀνανήψας τῆς νάρκης του ὁ ταλαίπωρος ἐραυτεχνῆς, ἐκβάλλει τὴν κεφαλὴν τῶν καλυμ-

μάτων καὶ φωνάζει τὸν πᾶτερ Dequet. Τὸ πρῶτον ἦδη ἡ σιωπὴ τὸν φοβίζει. Πρὸς στιγμὴν νομίζει ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς τοῦ τάφου. Ἐξακοντίζεται τῆς κλίνης του.

Βλέπων τοὺς τοίχους γυμνοὺς, σπεύδει πρὸς τὸ παράθυρον, τὸ ἀνοίγει, κραυγάζει ὅτι τὸν ἔκλεψαν, ἀποσπᾷ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, καὶ καλεῖ τὴν ὀπτρακοπώλιδα, ἣτις, καθὼς ἐσυνήθιζε, ἐκάθητο φαιδρὰ εἰς τὴν θύραν τοῦ οἰνοπωλείου καὶ ἐμειδιά πρὸς τοὺς τρώγοντας τὰ ὀστρεὰ τῆς καὶ πίνοντας εἰς ὕγειαν τῆς.

Ὅταν τὴν ἐκάλεσεν ὁ Ταρντίφ, ἔσπευσεν ὑπὸ τὸ παράθυρον.

— Τρέξτε λοιπόν! ἐφώνηεν ὁ Ταρντίφ, δὲν βλέπετε πὼς πεθαίνω; ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό· μοῦ ἔκλεψαν τὰς εἰκόνας μου.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

Η ΤΕΧΝΗ*

Μετὰ τὸν ρεαλισμὸν καὶ τὸν ἰδεαλισμὸν ἔχομεν τὸν ἱμπρεσιονισμὸν. Ὁ ἱμπρεσιονισμὸς ἐννοεῖται ὀλιγώτερον ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς δύο πρῶτους, διότι μόνον μετὰ τὴν τελείαν κατοχὴν τῶν ἄλλων δύο δύναται κανεῖς τὰ τὸν φθᾶσι. Ἐχει κατὰ καὶ ἀπὸ τοὺς δύο καὶ ὅμως δὲν εἶνε ὁμοίος μὲ κανένα. Ὁ ἱμπρεσιονισμὸς εἰς τὴν Τέχνην εἶνε ἡ προσπάθεια νὰ ἐκφράσῃ κανεῖς τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ρεαλισμοῦ. Σκοπὸς τοῦ ἱμπρεσιονισμοῦ δὲν εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀκρίβεια, ἀλλ' οὕτως εἰπεῖν ὁ ἱμπρεσιονισμὸς εἶνε ἓνα παιγνίδι μὲ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποῖαν ἀφίνει. Ὁ ἱμπρεσιονισμὸς ἔχει μίαν σχέσιν μὲ τὸ συναίσθημα τὸ ὁποῖον μᾶς ἀφίνει ἡ λυρικὴ ποίησις. Ἐχει τὸ προτέρημα ν' ἀφαρῇ τὴν ὕλην τῶν πραγμάτων καὶ νὰ δημιουργῇ φαντάσματα χρώματος καὶ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὴν σελήνην πρασίνην ἢ πορτοκαλόχρουν. Πρέπει νὰ πιστεύωμεν τὴν ἱμπρεσιονιστὴν ἀκόμη καὶ ὅταν γνωρίζομεν ὅτι δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν.

Μία κυρία εἶπε κάποτε εἰς τὸν μεγάλον ἱμπρεσιονιστὴν Turner ὅτι ποτὲ δὲν εἶχεν ἰδῇ δύσιν φυσικὴν ὅπως αἱ ἰδικαί του. «Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὴ θέλετε νὰ ἰδῶ Κυρία» ἀπήντησεν.

Πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς εἰκόνας ὅπως ὁ ἱμπρεσιονιστὴς μᾶς τὰς παραδίδει. Καὶ ἂν ἡμεῖς δὲν βλέπομεν τὸ ποῦ αὐτὸς ἀποβλέπει, εἶνε ἰδικὸν μας τὸ λάθος.

Ὁ Claude Monet εἶνε παράδειγμα τοῦ ποιητικοῦ ἱμπρεσιονισμοῦ εἰς τὸ χρῶμα καὶ τὸ φῶς, καὶ ἔφθασεν εἰς σημεῖον ὅπου εὐρίσκεται διὰ τῆς μελέτης τοῦ ρεαλισμοῦ καὶ τοῦ ἰδεαλισμοῦ.

Θὰ ὁμιλήσωμεν ἤδη περὶ τοῦ τί χρειάζεται νὰ εἶνε καὶ νὰ γνωρίζῃ ἓνας καλλιτέχνης πρὶν ἀκόμη ἐκφρασθῇ.

*) Τέλος τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Paul Swan.

Πρῶτον πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὴν ζωὴν, καὶ ὅχι μόνον τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν καλωσύνην αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀπαθητικαὶ καταστάσεις τοῦ νοῦ. Πρέπει νὰ ἔχῃ διατρέξῃ τὴν κλίμακα ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Δὲν εἶνε ἀνάγκη διὰ νὰ γνωρίσῃ κανεῖς τὴν ζωὴν νὰ ριφθῇ εἰς τὴν λάσπην τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ χυδαίου ἐκφυλισμοῦ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μετᾷ κάθε Σάββατον καὶ ν' ἀπειλῇ τοὺς φίλους του κάθε Κυριακὴν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ τόσον προσέξῃ καὶ ἀναλύσῃ τὴν ζωὴν, τόσον παρατηρήσῃ τὴν χάραν καὶ τὴν λύπην, τόσον φαντασθῇ τὸν ἑαυτὸν του μαζὺ μὲ τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀνεπτυγμένους ἀνθρώπους, ὥστε ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ ἐκφράσῃ ἓνα ἐξ αὐτῶν τῶν τόνων τῆς μεγάλης κλίμακος τῆς ζωῆς, νὰ δύναται νὰ κρούσῃ μίαν χορδὴν ἢ ὁποῖα θὰ ἠχήσῃ ἀληθινὰ καὶ ἐπὶ πολὺ καὶ θ' ἀντηχήσῃ ἀπὸ καρδίας εἰς καρδίαν καὶ ἀπὸ πνεύματος εἰς πνεῦμα.

Ἐν τούτοις, δὲν εἶνε μόνον ἡ γνώσις ἀρκετὴ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν· χρειάζεται καὶ τὸ θάρρος, τὸ θάρρος διὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κόσμον ὁ ὁποῖος δὲν αἰσθάνεται καὶ δὲν διάκειται φιλικῶς πρὸς αὐτόν. Διὰ νὰ δείξῃ κανεῖς τὸ ἔργον του, νὰ ἐκφράσῃ τὰ μυστικώτερα μέρη τῆς ψυχῆς του, χρειάζεται θάρρος!

Αὐτὸ τὸ ἔχουν ὀλίγοι καὶ ἀπὸ τοὺς μικροὺς καλλιτέχνας κανεῖς!

Ὁ φόβος διὰ τὸν καλλιτέχνην εἶναι ἐπίσης μοιραῖος ὅσον καὶ ἡ μίμησις.

Πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύωμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἔστω καὶ ἂν ὁ κόσμος δὲν δέχεται νὰ μᾶς ἀκούσῃ. Τότε τοῦλάχιστον ἔχομεν γίνεαι ἓνα παράδειγμα.

Καὶ τελειώνομεν μὲ τὸ ποίημα τοῦ Rudyard Kipling «Ὁ σκοπὸς τῆς Τέχνης» εἰς τὸ ὁποῖον εἶπε ὅ,τι δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τέχνης:

Σὺν θάλλῃ κάθε εἰκόνα στὴν γῆ μας πειὰ τελειώσῃ
 Σὺν θάλλῳ ἢ παλέτες πειὰ ὅλες ξεραθῇ
 Σὺν θάλλῳ στὸ χῶμα οἱ κοιτικοὶ μας λιώσῃ
 Σὺν θάλλῃ κάθε χρώμα ξασπρίσῃ καὶ σβησθῇ
 Τότε ἡ ἡσυχία γλνκὰ θὰ μᾶς κοιμίσῃ
 Κι' ἐμεῖς, ποῦ τὴν ποθοῦμε, μ' αὐτὴν θὰ ζοῦμε πειὰ.
 Ὁ Κόσμος, ὡς νῆσος, τοῦ κόσμου γιὰ νὰ ὀρίσῃ
 Καὶ πάμ στὸν καθένα μιὰ νέα του δουλεια,
 Κι' ἐκεῖνοι ποῦ ἐδῶ κάτον καλοὶ ἔταν, καθισμένοι
 Σ' ὁλόχρσο ἓνα θρόνο, γὰ βοῦρτσα τὰ μαλλιά

Ἐνὸς κομῆτη θάλλῳ καὶ τρισεννυχισμένοι
 Ἀπῶν οὐ πελώριο θὰ βάφῳν μουσαμῆ.
 Σ' ἀγγέλους ὁ καθένας μοντέλο θὰ γυρεύῃ
 Στὸν Πέτρο καὶ τὸν Παῦλο καὶ τὴ Μαγδαληνή.
 Στὴν κάθε καθησὶά του ἓνα χρώσο θὰ δουλεύῃ
 Καὶ ὅμως ποτὲ δὲν θάλλῃ στ' ἀλήθεια κορρασθῇ.
 Θὰ βάφῃ ὁ καθένας τὸν κόσμον ὡς τὸν βλέπει
 Μ' ἀκόμα κι' ὅτι εἶνε θὰ βάφῃ μοναχός,
 Καὶ θάνα ἡ ἐργασία χαρά, ὅπως καὶ πρέπει,
 Καὶ κάθε μιὰν εἰκόνα θὰ πέρῃ ὁ Θεός.

Μετάφρασις Μ. ΜΑΓΚΑΚΗ

E. Burne-Jones. Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ εἰς τὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος.

E. Burne-Jones. Ὁ οἶκος τῆς Κίρκης.